

NOTAT

Værdibaseret styring – eksempler på konkrete effektmål, som regionerne vil styre efter

Regionerne ønsker at udvikle et mere værdibaseret sundhedsvæsen, hvor effekt og værdi for patienten er i fokus. Derfor har regionerne i et tværregionalt projekt besluttet at igangsætte forsøg med at styre efter, hvad der har værdi for patienten. En række behandlingsområder er udvalgt til at danne grundlag for erfaringer med, hvordan man styrer efter konkrete effektmål for patienterne. Og dermed også give en ide om, hvordan værdibaseret styring kan konkretiseres i Danmark. Nu er en central milepæl nået i det arbejde. Regionerne kan præsentere et samlet bud på, hvad der er relevante effektmål at styre efter på de udvalgte behandlingsområder. Effektmål der skal stille skarpt på, hvilken effekt patienten har af et samlet behandlingsforløb, og dermed også på tværs af sektorer.

De udvalgte effektmål vil indgå i det videre arbejde med værdibaseret styring i de fem projekter.

Effektmål for hvert behandlingsområde

Læger, patienter og eksperter har været en del af arbejdet med at finde effektmål, der har fokus på værdien for patienten. Effektmålene skal bruges til følge op på, hvad patienterne får ud af behandlingen på – indtil videre – fem forskellige sygdomsområder:

- Hofte-knæ alloplastik
- Apopleksi
- Prostatakræft
- Epilepsi
- Angst og depression

Effektmålene varierer for hvert behandlingsområde, fordi hver sygdomsgruppe har særlige kendetegn. For patienter med epilepsi vil man fx bruge ”*reduktion i antallet af anfald*” som ét af flere effektmål, der skal bruges til at følge op på, at behandlingen giver værdi for patienten. For patienter med knæproblemer er et effektmål, hvor godt patienten går efter behandlingen.

Effektmålene vil være grundlaget for regionernes konkrete forsøg med at følge op på resultaterne for patienterne i næste fase. De udvalgte effektmålene skal understøttes med data og anvendes både til kvalitetsudvikling og forbedring af de individuelle patientforløb. Nogle data vil komme fra eksisterende kliniske databaser og registrerings-systemer mens andre oplysninger vil være baseret på, at man spørger patienterne direkte (PRO¹). Som en del af det arbejde vil regionerne også arbejde med at koble information om resultater på effektmål sammen med information om omkostninger. Det skal på sigt bruges til at finde og udbrede løsninger, som er bedre for patienten og billigere for samfundet.

Workshops baseret på erfaringer fra udlandet

Regionernes arbejde med at udvikle effektmål baserer sig på internationale erfaringer. Projektet bygger videre på eksisterende kliniske mål samt de internationale standarder for måling af outcome, der i øjeblikket bliver udviklet af ICHOM², og som OECD også læner sig op af.

Workshopforløb

Gennem de seneste måneder har der været afholdt workshops på hvert behandlingsområde. Resultatkravet til workshopforløbene har været at afgrænse patientforløbet for den givne patientgruppe og i relation hertil identificere relevante effektmål, indikatorer og datakilder samt eventuelle risikofaktorer, der påvirker resultatet for den enkelte patient. Senere på foråret fortsætter arbejdet for diabetes og hjertepatienter.

Hvem har deltaget i arbejdsgrupperne?

Arbejdet med at indkredse de mest relevante effektmål har været centreret omkring en tværregional arbejdsgruppe i hvert delprojekt. Følgende har deltaget i arbejdsgrupperne:

- Projektledelsen (en kliniker og en administrativ medarbejder)
- 1-2 læger fra hver af de fem regioner
- Repræsentanter fra relevante lægevidenskabelige råd
- Repræsentanter fra relevante kliniske kvalitetsdatabaser
- Patienter og/eller repræsentanter fra patientforeninger
- evt. repræsentanter fra kommuner eller praksissektor

Efter hver workshop har deltagerne haft mulighed for at drøfte resultaterne i egen organisation og melde tilbage som et led i forberedelserne til næste workshop, ligesom det samlede output af workshopforløbet har været rundsendt til kommentering.

¹ PRO (patientrapporterede oplysninger) er informationer om patientens helbredstilstand, herunder fysiske og mentale helbred, symptomer, helbredsrelateret livskvalitet og funktionsniveau. PRO er rapporteret direkte af patienten.

² ICHOM – International Consortium for Health Outcomes Measurement:
<http://www.ichom.org/>

Næste skridt: konkrete forsøg med værdibaseret styring i praksis

De udvalgte resultatmål, indikatorer og datakilder vil i projektets næste fase blive anvendt til konkrete forsøg, hvor der systematisk vil blive fulgt op på effektmål og bruge disse til at skabe bedre patientforløb. Pilotforsøgene kan dermed give et godt grundlag for udviklingen af en mere nuanceret styring, som bedre understøtter resultater for patienterne og det faglige arbejde.

Nedenfor præsenteres en række af de effektmål, som arbejdsgrupperne har valgt på hvert af de 5 sygdomsområder. Der fremgår endvidere eksempler på de typer af spørgsmål, som patienten kan blive stillet som led i indsamlingen af patientrapporterede oplysninger på tre af områderne. Spørgsmålene er taget fra PRO-spørgeske-maer, som arbejdsgrupperne har besluttet at arbejde videre med. Det er endnu ikke besluttet, hvilke spørgsmål man konkret vil stille.

Prostatakræft

Effektmål til værdibaseret styring

- ❖ Overlevelse
- ❖ Smerter
- ❖ Komplikationer ved kemoterapi
- ❖ Seksuel dysfunktion
- ❖ Inkontinens og tarmobstruktion
- ❖ Psykisk velbefindende
- ❖ Fysisk

Eksempler på PRO-spørgsmål:

- Har du haft problemer med at få eller bevare en erektion?
- Har du savnet appetit?
- Vanskeliggjorde smerter dine daglige gøremål? (sidste fire uger)

Epilepsi

Effektmål til værdibaseret styring

- ❖ Dødsfald pga. epilepsi
- ❖ Anfaldsreduktion
- ❖ Bivirkningsreduktion
- ❖ Social påvirkning
- ❖ Livskvalitet
- ❖ Funktionsniveau

Eksempler på PRO-spørgsmål:

- Hvor mange anfald har du haft i år?
- Er dine anfald forværret?
- Har du været glad og i godt humør?

Angst- og depression

Effektmål til værdibaseret styring

- ❖ Symptombyrde (angst og depression)
- ❖ Bivirkninger (af både medicin og terapi)
- ❖ Social funktionsevne
- ❖ Livskvalitet
- ❖ Tilbagekomst af lidelse

Eksempler på PRO-spørgsmål:

- Har jeg følt mig aktiv og energisk?
- Har du følt:
 - At du pludselig er bange uden grund?
 - En følelse af at altting er anstrengende?

Knæ- og hoftealloplastik

Effektmål til værdibaseret styring

- ❖ Komplikationer
- ❖ Re-operation (inden for 2 år)
- ❖ Livskvalitet
- ❖ Funktionsniveau
- ❖ Arbejdsstatus (anvendelse af DREAM-database)

Apopleksi (blodprop eller blødning i hjernen)

Effektmål til værdibaseret styring

- ❖ Overlevelse inden for 30 dage og et år efter indlæggelse
- ❖ Komplikationer
- ❖ Ikke-planlagt genindlæggelse
- ❖ Funktionsniveau
- ❖ Ensomhed
- ❖ Trivsel
- ❖ Ernæringstilstand

